

รายวิชา ภาษาไทย

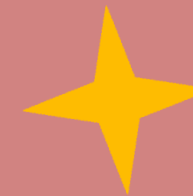
รหัสวิชา ท๑๕๑๐๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

เรื่อง คำราชาศัพท์ (๒)

ครูผู้สอน ครูคณิตา หนูนอนันต์

คำราชาศัพท์ (๒)

นักเรียนควรใช้ภาษาสื่อสาร
กับบุคคลต่าง ๆ เหมือนกันหรือไม่
เพราะเหตุใด

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกความหมายของคำราชาศัพท์ได้
๒. จัดหมวดหมู่คำราชาศัพท์ได้
๓. บอกความสำคัญของการใช้คำราชาศัพท์ได้

คำราชาศัพท์ (๒)

คำราชาศัพท์

แปลตามคำศัพท์ว่า คำศัพท์ที่ใช้สำหรับพระราชา แต่ในปัจจุบันหมายถึง คำสุภาพไพเราะที่นำมาใช้ให้เหมาะสมกับบุคคลที่มีฐานันะต่าง ๆ ซึ่งแบ่งเป็น ๕ ระดับ ดังนี้

๑. พระมหากษัตริย์
๒. พระบรมวงศานุวงศ์ตั้งแต่ชั้นหม่อมเจ้าขึ้นไป
๓. พระสงฆ์
๔. ข้าราชการผู้ใหญ่
๕. สุภาพชน

หมวดหมู่คำราชาศัพท์

คำราชาศัพท์แบ่งตามลักษณะการใช้ได้ ๕ หมวดหมู่ ได้แก่
หมวดเครื่องใช้ หมวดร่างกาย หมวดเครือญาติ หมวดกิริยาอาการ
และคำศัพท์ที่ใช้กับพระสงฆ์

๑. หมวดเครื่องใช้

คำราชาศัพท์	ความหมาย
พระฉาย	กระจกส่อง
พระสนับเพลา	กางเกง
เครื่อง	ของเสวย
พระกระยาเสวย (พระมหากษัตริย์)	ข้าว
รัตพระองค์, พระปิ่นหนึ่ง	เข็มขัด
พระสุพรรณภิงคาร	คนโทน้ำ

๒. หมวดร่างกาย

คำราชาศัพท์	ความหมาย
พระโลมา	ขน
พระอุณาโลม	ขนระหว่างคิ้ว
ข้อพระบาท	ข้อเท้า
ข้อพระหัตถ์	ข้อมือ
พระชงฆ์	แข้ง
พระศอ	คอ

๓. หมวดเครือญาติ

คำราชาศัพท์	ความหมาย
พระกนิษฐภรรดา	น้องเขย
พระอนุชา	น้องชาย
พระกนิษฐภคินี	น้องสะใภ้
พระปิตุจฉา	ป้า, อา (ฝั่งพ่อ)
พระมาตุจฉา	ป้า, น้า (ฝั่งแม่)
พระอัยกา, พระอัยกี	ปู่, ตา

๕. หมวดกริยาอาการ

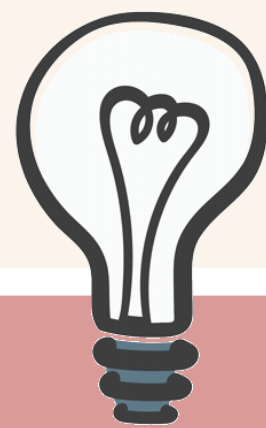
คำราชาศัพท์	ความหมาย
โปรด	ชอบ
ทอดพระเนตร	ดู
มีพระบรมราชวินิจฉัย	ตัดสิน
ทรงเครื่อง	แต่งตัว
มีพระราชปุจฉา	ถาม

๕. หมวดคำศัพท์ที่ใช้กับพระสงฆ์

คำราชาศัพท์	ความหมาย
ฉัน	กิน
ปลงผม	โกนผม
อาราธนา	เชื้อเชิญ, นิมนต์, อ้อนวอน,
อุบาสก, อุบาสิกา	คฤหัสถ์ผู้ชายที่นับถือพระพุทธศาสนา อย่างมั่นคง, คฤหัสถ์ผู้หญิงที่นับถือ พระพุทธศาสนาอย่างมั่นคง
ใบปวารณา	ใบแจ้งถวายจตุปัจจัย

กิจกรรม

พัฒนาทักษะ

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

๑. แจกใบงานที่ ๒
๒. สังเกตการทำงานของนักเรียน
และให้คำแนะนำในการทำงาน
๓. ตรวจสอบและประเมินใบงานที่ ๒

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

๑. นักเรียนทำใบงานที่ ๒
๒. เมื่อทำเสร็จให้ส่งที่ครูประจำวิชา

ใบงานที่ ๖ เรื่อง คำราชาศัพท์ (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง คำราชาศัพท์ (๒)
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษาคำราชาศัพท์ที่กำหนดให้ จากนั้นจัดหมวดหมู่คำราชาศัพท์ โดยเขียนเป็นแผนภาพความคิด ออกแบบให้สร้างสรรค์และสวยงาม

ภัตตาหาร	พระอนุชา	เสวย	พระราศี	พระสุธารส
ฉลองพระองค์	พระโลมา	ปลงผม	ทอดพระเนตร	พระสัสสุ
พระสุณิสา	อาราธนา	เสด็จ	พระกรรม	น้ำจันทน์
พระองค์ลี	ธารพระกร	ประทับ	พระขามาดา	นมัสการ

ชื่อ-สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

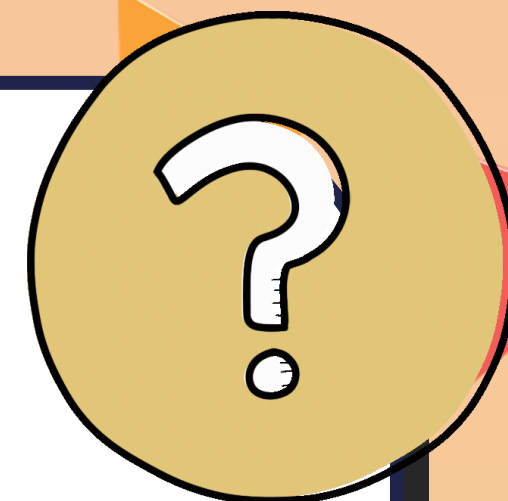
ใบงานที่ ๖

เรื่อง คำราชาศัพท์ (๒)

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

คำชี้แจง

ให้นักเรียนศึกษาคำราชาศัพท์ที่กำหนดให้ จากนั้น
จัดหมวดหมู่คำราชาศัพท์ โดยเขียนเป็นแผนภาพ
ความคิด ออกแบบให้สร้างสรรค์และสวยงาม

ภัตตาหาร	พระอนุชา	เสวย	พระราศี	พระสุธารส
ฉลองพระองค์	พระโลมา	ปลงผม	ทอดพระเนตร	พระสัสสุ
พระสุณิสา	อาราธนา	เสด็จ	พระกรรม	น้ำจันทน์
พระองค์คู่	ธารพระกร	ประทับ	พระขามาตา	นมัสการ

ตรวจสอบความถูกต้อง

หมวดเครื่องใช้

- ๑. พระสุธารส
- ๒. ฉลองพระองค์
- ๓. หน้าจันทน์
- ๔. ธารพระกร

หมวดร่างกาย

- ๑. พระราศี
- ๒. พระโลมา
- ๓. พระกรรณ
- ๔. พระองคูลี

หมวดหมู่ คำราชาศัพท์

คำศัพท์ใช้กับพระสงฆ์

- ๑. ภัตตาหาร
- ๒. ปลงผม
- ๓. อาราธนา
- ๔. หมัสการ

หมวดกิริยาอาการ

- ๑. เสวย
- ๒. กอดพระเนตร
- ๓. เสด็จ
- ๔. ประทับ

หมวดเครื่องญาติ

- ๑. พระอนุชา
- ๒. พระสีสนุ
- ๓. พระสุณิสา
- ๔. พระชามาดา

คำถามสรุปบทเรียน

การใช้คำราชาศัพท์ที่ได้ถูกต้อง
มีประโยชน์อะไรบ้าง

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง

ภาษาถิ่น (๑)

สิ่งที่ต้องเตรียม

ใบความรู้ที่ ๗ เรื่อง ภาษาถิ่น (๑)

ใบงานที่ ๗ เรื่อง ภาษาถิ่น (๑)

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

